

Τετάρτη, 19 Οκτωβρίου 2011

Κεντρική ομιλία του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και Υπουργού Οικονομικών κ. Ευάγγελου Βενιζέλου για το πολυνομοσχέδιο στην Ολομέλεια της Βουλής

Συζήτηση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, Ενιαίο Μισθολόγιο – Βαθμολόγιο, Εργασιακή Εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015»

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα και αύριο, δηλαδή τις δύσκολες αυτές μέρες κατά τις οποίες η Βουλή των Ελλήνων καλείται να ψηφίσει διατάξεις που αλλάζουν την εικόνα του κράτους και σε πολύ μεγάλο βαθμό και την εικόνα της ίδιας της κοινωνίας, πρέπει με πολύ μεγάλη σοβαρότητα, ψυχραιμία και υπευθυνότητα να στοχαστούμε πάνω στο τι είναι αυτό που συμβαίνει στη χώρα μας.

Είναι πολλοί αυτοί που πιστεύουν ότι η χώρα βιώνει το έσχατο στάδιο μιας μακράς κρίσης. Η διεθνής χρηματοοικονομική και δημοσιονομική κρίση στην Ελλάδα πολλαπλασιάστηκε, επειδή διασταυρώθηκε με την κρίση του μοντέλου ανάπτυξης, με τις διαρθρωτικές μας αδυναμίες, με την αμεριμνησία που είχε κυριαρχήσει επί δεκαετίες, με το γεγονός ότι δεν λειτουργήσαμε προληπτικά, με το γεγονός ότι δεν μπορέσαμε να αντιληφθούμε την ταχύτητα με την οποία εξελίσσεται η κρίση και το βάθος που αυτή έχει.

Πράγματι, τι μπορείς να πεις στον άνεργο; Τι μπορείς να πεις στο συνταξιούχο που βλέπει να περικόπτεται η σύνταξή του; Τι μπορείς να πεις στο μικρό επιχειρηματία που αναγκάζεται να κλείσει το κατάστημά του; Τι μπορείς να πεις σε όλους εκείνους που δεν βρίσκουν πρόσβαση στο τραπεζικό σύστημα; Τι μπορείς να πεις σε ανθρώπους που αγωνίζονται, σε ανθρώπους της βιοπάλης που βλέπουν να διαψεύδονται προσδοκίες, να ανατρέπονται σχέδια ζωής όχι για τους ίδιους, αλλά για τα παιδιά τους; Και κυρίως τι μπορείς να πεις σε παιδιά που σπουδάζουν, που ελπίζουν, που ονειρεύονται και που βλέπουν τώρα να κλείνουν οι πόρτες και του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και την ανεργία των νέων να φθάνει σε δυσθεώρητα ύψη, να κοντεύει να φθάσει στο 40%;

Όλοι αυτοί είναι λογικό, είναι δίκαιο να νιώθουν ότι τώρα η χώρα περνά μια κρίση, την οποία αποδίδουν σε πολύ μεγάλο βαθμό σε αυτή καθ' εαυτή την απόφαση για την υπαγωγή της χώρας σε ένα πρόγραμμα στήριξης. Την αποδίδουν δηλαδή στο Μνημόνιο, στην Τρόικα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, στη νεοφιλελεύθερη ή μονεταριστική αντίληψη που επικρατεί διεθνώς.

Η αλήθεια είναι ότι εάν δεν ήμασταν μέρος ενός ευρωπαϊκού και διεθνούς συστήματος, εάν μπορούσαμε να χρηματοδοτήσουμε μόνοι τις επιλογές μας, θα κάναμε διαφορετικές επιλογές, με διαφορετική χρονική κλιμάκωση, με διαφορετική πυκνότητα. Τα πράγματα, όμως, δεν γράφονται ποτέ όπως τα θέλει κανείς. Η ιστορία είναι πολύπλοκη και οι συσχετισμοί πάρα πολύ σκληροί.

Το τραγικό είναι άλλο. Είναι πως πρέπει να εξηγήσουμε σε όλους αυτούς τους ανθρώπους που αγωνίζονται, αγωνιούν και αγανακτούν, που βλέπουν να αλλάζουν τα δεδομένα της ζωής τους πως αυτό που βιώνει η χώρα δεν είναι το έσχατο και βαθύτερο σημείο της κρίσης. Είναι μία εναγώνια και αναγκαία προσπάθεια να αποφύγουμε να ζήσουμε το τελευταίο, το βαθύτερο και σκληρότερο επίπεδο της κρίσης.

Η διαφορά ανάμεσα σε μία δύσκολη κατάσταση και την καταστροφή είναι τεράστια. Είναι μία διαφορά ιστορικού χαρακτήρα. Γιατί όταν μία οικονομία υπάρχει, όταν η ίδια η χώρα υπάρχει και λειτουργεί, όταν ο κοινωνικός ιστός, έστω πληγωμένος, διατηρείται, μία χώρα με τα πλεονεκτήματα και την ευελιξία της Ελλάδας, ένας λαός με τις δυνατότητες, τα talenta, την εμπειρία του ελληνικού λαού, μπορεί πολύ εύκολα να καλύψει το χαμένο έδαφος, μπορεί πάρα πολύ εύκολα να ξαναβγεί στις πρώτες γραμμές της ευρωπαϊκής και της διεθνούς οικονομίας. Διότι, το έχουμε πει πολλές φορές, η Ελλάδα παρά την κρίση, παρά τη μείωση των εισοδημάτων, παρά την πτώση των αξιών των περιουσιακών στοιχείων των Ελλήνων, κινητών και ακίνητων, είναι μία από τις τριάντα μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου. Ανήκει στην ομάδα των χωρών της Ευρωζώνης, ό,τι κι αν σημαίνει αυτό. Έχει γίνει πολύ αχνό -είναι η αλήθεια- το στοιχείο αυτό, αλλά υπάρχει και είναι ζωτικής σημασίας.

Πρέπει λοιπόν, να εξηγήσουμε στους πολίτες, στους ανθρώπους που μας έχουν δώσει την εντολή να λειτουργούμε στο όνομά τους ότι, δυστυχώς, είναι απολύτως αναγκαίο να ζήσουμε αυτήν τη φάση, για να αποφύγουμε τη χειρότερη.

Είπα στο Υπουργικό Συμβούλιο προχθές, ότι δυσκολεύονται οι θεολόγοι να πείσουν ότι μετά το θάνατο υπάρχει η μετά θάνατον ζωή. Εμείς δυσκολευόμαστε ακόμα περισσότερο να πείσουμε ότι αν επέλθει ο θάνατος της οικονομίας, λόγω χρεοκοπίας και πτώχευσης, μετά το θάνατο δεν υπάρχει η αιώνια ζωή στην οικονομία, αλλά υπάρχει η αμετάβλητη κατάσταση του θανάτου που θα κάνει πολλές δεκαετίες να την ξεπεράσει η χώρα, χάνοντας μία και δύο γενιές ανθρώπων της.

Ναι, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, οι συνθήκες που ζούμε είναι πολεμικές αλλά δεν το έχουμε αντιληφθεί. Η ύφεση είναι βαθιά, είναι σωρευτική, έχει ξεκινήσει πολύ πριν το μνημόνιο. Το 2009 ήταν ένα έτος βαθιάς ύφεσης παρότι αυξήθηκαν εντυπωσιακά οι πρωτογενείς δαπάνες και εκτοξεύτηκε το έλλειμμα και το πρωτογενές και το συνολικό δημοσιονομικό έλλειμμα στα 36 δισεκατομμύρια το δεύτερο, στα 24 δισεκατομμύρια το πρώτο. Ζούμε λοιπόν μία ύφεση που σωρευτικά του χρόνου θα έχει φτάσει το 15% και αγωνιζόμαστε μέσα σε συνθήκες βαθιάς και σωρευτικής ύφεσης κι ενώ πολλαπλασιάζεται το κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους γεωμετρικά, από 12 δισεκατομμύρια τόκων το 2009 σε 18 δισεκατομμύρια το 2012, να πετύχουμε μία πρωτοφανή δημοσιονομική προσαρμογή που την θέλουν οι εταίροι μας, την θέλουν οι αγορές, προκειμένου να ανακτήσουμε στοιχειωδώς την αξιοπρέπεια και την αξιοπιστία μας.

Είναι πολύ μεγάλα τα επιτεύγματα του ελληνικού λαού. Παρόλα αυτά, βλέπετε ότι είμαστε ο αποδιοπομπαίος τράγος. Βλέπετε ότι μας περιβάλλουν αρνητικά στερεότυπα και μας χρησιμοποιούν ως εύκολο πρόσχημα για να αποδώσουν σε εμάς τις μεταφυσικές σχεδόν ευθύνες για την αποτυχία ενός ολόκληρου μοντέλου, για τις αδυναμίες που έχει η Ευρωπαϊκή Ένωση και το παγκόσμιο σύστημα οικονομικής διακυβέρνησης που νομίζει ότι υπάρχει, ενώ στην πραγματικότητα δεν υπάρχει, γιατί έχει υποταχθεί στις ασύμμετρες και ανεξέλεγκτες δυνάμεις της αγοράς, του κερδοσκοπικού και μη ρυθμισμένου τμήματος της διεθνούς αγοράς.

Αυτό που ζούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πραγματικά τραγικό. Οι στιγμές είναι ιστορικές. Εύχομαι κι ελπίζω να μας αξιώσει η τύχη κι ο Θεός να μην ζήσουμε την άλλη εκδοχή αυτού του σεναρίου, να πετύχουμε στο στρατηγικό μας στόχο, έστω κι αν αυτό σημαίνει ότι θα έχουμε αναλάβει ένα τεράστιο πολιτικό βάρος. Επειδή όμως ο χρόνος έχει πυκνωθεί, οι εξελίξεις είναι ραγδαίες, θέλω να ελπίζω πως στα όρια του ανθρώπινου χρόνου που μας απομένει, θα ζήσουμε τους καρπούς μίας πολιτικής, που αν καταφέρει να σώσει τη χώρα, θα της δώσει νέα πνοή, νέο όραμα, νέα εθνική αφήγηση, νέες δυνατότητες. Δεν είναι η οριστική και αμετάκλητη μοίρα της χώρας η απαισιοδοξία, η μιζέρια, η ηττοπάθεια. Αυτό το δικαίωμα στην ελπίδα και την αισιοδοξία είμαστε υποχρεωμένοι να το δώσουμε ξανά στους Έλληνες πολίτες και ιδίως στα παιδιά μας.

Γίνονται λοιπόν πολύ σημαντικά πράγματα, μία εντυπωσιακή δημοσιονομική προσαρμογή, διαρθρωτικές αλλαγές που υπό άλλες συνθήκες θα ήταν ανέφικτες, οι οποίες ενισχύουν την εθνική ανταγωνιστικότητα και την εθνική παραγωγικότητα. Αναδιαρθρώνεται το κράτος και ο δημόσιος τομέας. Αλλάζει η ίδια η αντίληψη του πολίτη για το τι σημαίνει δημόσιο έσοδο και δημόσια δαπάνη. Είναι πια βαθιά ανήθικη η φοροδιαφυγή. Είναι όμως μία πραγματικότητα που κυριαρχεί και στην οποία συμμετέχουμε όλοι κατά τον α ή β τρόπο. Ανοίγουν οι αγορές εργασίας, αλλάζει η εικόνα στον τραπεζικό τομέα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό που συμβαίνει είναι ότι ξαναγνωρίζομαστε συνολικά ως κράτος, ως κοινωνία, ως οικονομία. Η χώρα ξαναγράφεται. Τίθενται και πάλι οι κανόνες λειτουργίας του κράτους, της κοινωνίας των πολιτών και της οικονομίας. Πρέπει να είμαστε εξαιρετικά προσεκτικοί, γιατί τώρα, τη στιγμή των αναγκαστικών γρήγορων, ριζικών και ριζοσπαστικών αλλαγών χτυπάμε πράγματι πρακτικές, συνήθειες, ασυλίες του παρελθόντος.

Στόχος μας όμως είναι να αποκαταστήσουμε την κοινωνική δικαιοσύνη, την πολιτική και κοινωνική ηθική, να δώσουμε νέες ευκαιρίες υπό συνθήκες διαφάνειας και υγιούς ανταγωνισμού. Αν δεν ολοκληρώσουμε το σχέδιο και το σχέδιο μένει ημιτελές, ατελέσφορο, τότε ούτε τη χώρα θα έχουμε σώσει, ούτε τους κανόνες λειτουργίας της θα έχουμε ξαναθέσει. Κι επιπλέον θα έχουμε δημιουργήσει ενδεχομένως νέες χειρότερες ανισότητες, γιατί όταν μέσα στην κρίση δεν επιβάλλεται η νομιμότητα, η διαφάνεια, ο ορθολογισμός, η δημοκρατία, κυριαρχούν οι επιτήδειοι, άρα θύμα είναι και πάλι ο πιο αδύναμος, ο φτωχότερος, αυτός που δεν έχει άλλους τρόπους να προβάλλει τα αιτήματά του και να επιβάλει τη βούλησή του.

Έχει πολύ μεγάλη σημασία να ολοκληρώσουμε το σχέδιο. Έχει πολύ μεγάλη σημασία να εμφανιστεί η χώρα, όχι η Κυβέρνηση αλλά η χώρα συνολικά, τις επόμενες μέρες, την εβδομάδα αυτή, στις Βρυξέλλες στα διάφορα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις Ευρωζώνης με διαπραγματευτική ισχύ, με κύρος, με αξιοπρέπεια, με πειστικότητα για να ζητήσει μία ουσιαστική και οριστική λύση σε σχέση με τη βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους, σε σχέση με το νέο πρόγραμμα στήριξης της ελληνικής οικονομίας, σε σχέση με όλα τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να υποστηριχθεί η ανάπτυξη στην Ελλάδα, δηλαδή να ανακοπεί η ύφεση. Κι επιτέλους να αρχίσουμε να μιλάμε με ένα λόγο θετικό, δημιουργικό, ένα λόγο που δεν μας φέρνει στο 1960, αλλά μας οδηγεί πραγματικά στο 2020.

Ελπίζω να μας δοθεί η ευκαιρία τις επόμενες μέρες, μετά την Κυριακή, συζητώντας για το εθνικό φορολογικό σύστημα, να διαμορφώσουμε, όπως έχω πει, αυτό το νέο καθρέφτη, μέσα από τον οποίο θα ξαναγνωριστούμε όλοι. Γιατί θα αλλάξουν οι συμπεριφορές, θα αλλάξει η αίσθηση του δικαίου με απλούς, πρακτικούς κανόνες, που βάζουν τον κάθε πολίτη στη θέση που του αναλογεί και από πλευράς δικαιωμάτων και από πλευράς υποχρεώσεων.

Όμως, το πρόβλημα μας ξεπερνά, ξέρετε, γιατί στην πραγματικότητα αυτό που ζούμε είναι η ακραία όψη της ευρωπαϊκής αμηχανίας. Η μεγάλη αντίφαση της ευρωζώνης είναι πως διαθέτει ένα κοινό ισχυρό νόμισμα, δεν διαθέτει όμως ούτε το θεσμικό υπόβαθρο ούτε την πολιτική ικανότητα να το υποστηρίξει και να το διαχειριστεί. Οι αγορές, που θέλουν να κατισχύουν των πολιτικών θεσμών, ζητούν τα ρέστα από την ευρωζώνη γιατί δεν έχει μπορέσει να συμφιλιώσει τη νομισματική της ολοκλήρωση με την οικονομική και πολιτική της ολοκλήρωση. Οι ωδίνες αυτού του νέου ευρωπαϊκού τοκετού είναι πάρα πολύ μεγάλες. Και οι κίνδυνοι είναι πάρα πολύ μεγάλοι. Πρέπει η Ευρωζώνη να αποδείξει στην περίπτωση της Ελλάδας ότι μπορεί να σώσει τα μέλη της, σώζοντας τον εαυτό της. Αυτό το γνωρίζουν όλοι πάρα πολύ καλά. Αλλά το παιχνίδι αυτό έχει κόστος και κινδυνεύουμε από το ατύχημα. Κινδυνεύουμε από μη ορθολογικές συμπεριφορές. Κινδυνεύουμε από την αδυναμία των ευρωπαϊκών πολιτικών συστημάτων να αντιληφθούν την ιστορικότητα της περιόδου αυτής.

Ιστορικότητα σημαίνει και αβεβαιότητα και κίνδυνος. Γιατί η ιστορία πάντα συνάπτεται με αυτά τα δύο στοιχεία. Όταν γράφεται ιστορία μπροστά μας, όταν εμείς μετέχουμε στην ιστορία εν τω γίνεσθαι, πάντα υπάρχουν αβεβαιότητες και κίνδυνοι. Κανείς δεν ξέρει ποιο θα είναι το τελικό αποτέλεσμα. Έχει, λοιπόν, πολύ μεγάλη σημασία τώρα να δούμε στο όνομα ποιων απόψεων, ποιων ιδεών, στο όνομα ποιας προοπτικής μπορεί να γίνει όλο αυτό στην Ευρώπη και στην Ελλάδα.

Ας αναρωτηθούμε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, τι είναι σήμερα προοδευτικό και τι συντηρητικό; Τι σημαίνει υπεράσπιση κεκτημένων, εντός ή εκτός εισαγωγικών; Τι είναι, αλήθεια, αριστερό και προοδευτικό; Αυτό που μένει ακλόνητο, ακίνητο, αρραγές, όπως έχει συνηθίσει; Αυτό που επιχειρεί να διατηρήσει καταστάσεις και προνόμια; Ή προοδευτικό είναι αυτό που θέλει να θέσει ξανά τους όρους και να επιτρέψει στον καθένα να δει τον εαυτό του με άλλη προοπτική; Ποιος εκπροσωπεί

το γενικό συμφέρον; Ποιες κοινωνικές δυνάμεις θα στηρίξουν αυτή την προσπάθεια; Καμιά; Είμαστε μόνοι μας;

Το δράμα του πολιτικού συστήματος είναι ότι δεν μπορεί να αντιμετωπίσει υπό συνθήκες ενότητας και συναίνεσης αυτή τη μεγάλη πρόκληση. Το δράμα του ΠΑΣΟΚ είναι ότι αναγκάζεται να συγκρουστεί με παραδοσιακές δυνάμεις που το στήριξαν και το στηρίζουν ή, εν πάση περιπτώσει, που το στήριξαν μέχρι τις τελευταίες εκλογές. Το δράμα όλων μας, το προσωπικό και το συλλογικό, το πολιτικό, είναι ότι στο όνομα του πατριωτισμού και στο όνομα ενός εθνικού καθήκοντος, που δεν μπορούμε να το θέσουμε υπό διαπραγμάτευση, πρέπει να τοποθετήσουμε και πάλι μεγάλα ζητήματα δημοκρατίας, αντιπροσώπευσης, νομιμοποίησης.

Πώς είναι δυνατόν ο πολίτης που νιώθει αδικημένος ή που ξεβOLEύεται, ο πολίτης που νιώθει την επίπτωση από τη μείωση του μισθού του ή της σύνταξής του, ο πολίτης που νιώθει την επίπτωση από την αλλαγή της κατάστασης στο τραπεζικό σύστημα, ο πολίτης που χάνει τη δουλειά του και είναι άνεργος, ο νέος που είχε μία προσδοκία και την έχασε, να αρθεί στο ύψος του γενικού συμφέροντος; Του ζητάμε πάρα πολλά. Του ζητάμε περισσότερα από ό,τι ζητάμε από τον εαυτό μας. Γιατί εμείς είμαστε υποχρεωμένοι να πράξουμε στο όνομα του γενικού συμφέροντος και στο όνομα του πατριωτικού καθήκοντός μας. Ο πολίτης, όμως, πρέπει να πειστεί από κάτι. Και δεν αρκεί να πειστεί από τον επαπειλούμενο κίνδυνο της οικονομικής και εθνικής καταστροφής.

Πρέπει να πειστεί και από το γεγονός ότι δεν θα αντικατασταθούν ο παλιές ανισότητες από νέες. Γι' αυτό προσπαθούμε με όλα τα μέτρα που παίρνουμε, τα μέτρα κοινωνικής εξισορρόπησης, τα μέτρα προστασίας, να του δώσουμε δείγματα γραφής πως αν μπορέσουμε να φύγουμε από την περιδίνηση, πως αν μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε τη διαπραγμάτευση, πως αν μπορέσουμε να φθάσουμε σε ένα σχήμα οριστικής βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους, πως αν αλλάξουμε τα επίπεδα ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, μπορεί πραγματικά και γρήγορα σχετικά να αλλάξει η αίσθηση, η ροπή, η τάση.

Δεν υπάρχουν θαύματα. Και πρέπει ο πήχης να είναι τοποθετημένος σε ένα πολύ προσεκτικό σημείο. Όχι ψηλά. Υπάρχει, όμως, η συστηματική δουλειά, υπάρχει η ανάγκη να επιβιώσει η χώρα. Και αυτό είναι μία πολύτιμη πηγή έμπνευσης για όλους μας: για το πολιτικό σύστημα, για την Κυβέρνηση, για τη Βουλή, για την κοινωνία. Το δράμα μας, λοιπόν, είναι ότι πρέπει να πείσουμε πως καταστάσεις, οι οποίες είναι χειροπιαστές και είναι δύσκολες και αρνητικές, είναι απολύτως αναγκαίες, για να αποφευχθούν άλλες τρισευχρότερες και για να ανοίξει το παράθυρο της ελπίδας και της προοπτικής στη χώρα.

Δεν υπάρχουν πια, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, γραμμικές εξελίξεις και απλές βεβαιότητες. Όλα αυτά έχουν σαρωθεί τα τελευταία χρόνια. Και πρέπει να πούμε στο λαό την αλήθεια που του κρύψαμε. Και δεν έχουμε δικαίωμα να συνεχίζουμε να κρύβουμε την αλήθεια ή να ωραιοποιούμε καταστάσεις. Η αλήθεια δεν είναι απλώς και μόνο επαναστατική. Είναι όρος επιβίωσης για το έθνος, για την πατρίδα μας.

Συνεπώς, διαμορφώνονται νέες καταστάσεις πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές. Τα κόμματα, όσο ήταν και όποια ήταν κόμματα του δημόσιου τομέα, πρέπει να είναι κόμματα του γενικού συμφέροντος του ελληνικού λαού. Η εικόνα της ελληνικής επιχειρηματικότητας αλλάζει. Ο εργαζόμενος αποκτά συνείδηση του συμφέροντος της εθνικής οικονομίας. Κάποιος, όμως, πρέπει να μιλήσει στο όνομα και αυτών που υποαντιπροσωπεύονται: των απόντων, των αγέννητων, των ανέργων.

Τι είναι αυτό που συμβαίνει; Έχουμε γίνει οριστικά ένα οικονομικό προτεκτοράτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου; Εάν δεν αντιδράσουμε και εάν δεν εφαρμόσουμε συνολικά το σχέδιό μας, ναι, θα κινδυνεύουμε να είμαστε ένα προτεκτοράτο. Εάν μείνουμε πιστοί σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, τότε αυτό που περνάμε είναι η αναγκαία φάση του καθαρτηρίου, προκειμένου η χώρα μας, όπως ξαναγράφεται ιστορικά, να μπορέσει να επιβιώσει με ίσους όρους, με ανταγωνιστικές προϋποθέσεις. Θα έχουμε σώσει το μέλλον και την επόμενη γενιά της χώρας.

Άρα, το ερώτημα είναι εάν θα μείνουμε αιχμάλωτοι καταστάσεων, που είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό τυχαίες ή εάν θα ανορθώσουμε τη χώρα. Και τώρα δεν υπάρχει περιθώριο για πολλές απαντήσεις. Η απάντηση πρέπει να είναι καταφατική, θετική. Τώρα έχουμε μόνο μία λύση: την ανόρθωση και τη φυγή προς τα μπρος. Αντιλαμβάνομαι πολλούς να λένε ότι οι αλλαγές είναι αναγκαίες, επιτακτικές, αρκεί να αφορούν το διπλανό μου και όχι εμένα. Άρα, πρέπει να ξαναγνωρίσουμε θεμελιώδεις έννοιες, όπως η εθνική συνοχή και η κοινωνική αλληλεγγύη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χρειαζόμαστε άλλου τύπου πολιτικές και κοινωνικές σχέσεις, αδιαμεσολάβητες. Τα ενδιάμεσα επίπεδα των μεσολαβητών απέτυχαν οριστικά. Χρειαζόμαστε ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο, αλλά το κοινωνικό συμβόλαιο θέλει εταίρους αξιόπιστους. Και επειδή το εξιλαστήριο θύμα είναι πάντα το πολιτικό σύστημα και ο πολιτικός κόσμος, εμείς αναλαμβάνουμε πλήρως τις ευθύνες μας. Αλλά ευθύνες έχουν όλοι όσοι διοικούν, καθοδηγούν και κανοναρχούν τη χώρα αυτή. Τα Μέσα Ενημέρωσης, η δικαστική εξουσία, η τραπεζικοί όμιλοι, οι μεγάλες επιχειρήσεις, τα πρόσωπα με μεγάλη επιρροή κοινωνική και επικοινωνιακή, οι συνδικαλιστικές ηγεσίες, ο ακαδημαϊκός κόσμος, ο πνευματικός κόσμος που παρακολουθεί αμήχανος κι αυτός μία κρίση που ξεπερνά τα δικά του στερεότυπα.

Πρέπει, λοιπόν, να πούμε όλοι μαζί αυτή τη νέα εθνική αφήγηση υπό συνθήκες εξαιρετικής, θα έλεγα, μοναδικής δυσκολίας. Αλλά τώρα δεν έχουμε άλλη λύση, άλλη εκδοχή.

Αυτό, λοιπόν, που καλούμαστε να απαντήσουμε είναι αν το σχήμα που βλέπουμε να κυριαρχεί έξω στην κοινωνία είναι η σύγκρουση ανάμεσα σε έναν αδέκαστο και ακαταπόνητο εκσυγχρονισμό από τη μία μεριά και τις συντεχνίες από την άλλη μεριά. Αυτό είναι ένα εύκολο σχήμα και πολλές όψεις του είναι εμφανείς. Αλλά θα αδικούσαμε το έθνος, αν μέναμε στο σχήμα αυτό. Το πραγματικό σχήμα είναι η

εικόνα μιας κοινωνίας που πρέπει να ξαναφτιαχτεί εξ αρχής με σημείο αναφοράς ένα άλλο κράτος που πρέπει να ξαναφτιαχτεί εξ αρχής.

Θα ήταν ιστορική προσβολή, ασυγχώρητη για όλους μας, εάν στη θέση της βαυαρικής αντιβασιλείας περιμέναμε τους θεσμικούς μας εταίρους να έρθουν και να ξαναγράψουν τη χώρα που κάποτε επιχείρησε να γράψει ο Μάουρερ μεταφράζοντας τη γερμανική νομοθεσία από τα γαλλικά στα ελληνικά.

Πρέπει να μιλήσουμε με συναίσθημα, με την αναγκαία γενναιότητα, να πούμε την αλήθεια στους πολίτες και ιδίως στα παιδιά μας και να πάρουμε την ευθύνη του μέλλοντος αυτού του τόπου. Στη δική μας γλώσσα, με το δικό μας τρόπο πρέπει να ξαναγράψουμε τους κανόνες. Η ιδιοπροσωπία η ελληνική, η ταυτότητά μας δεν είναι οι κακές συνήθειες των τελευταίων τριάντα ή τριάντα πέντε ετών. Η ιδιοπροσωπία δεν είναι απόκλιση από το φυσιολογικό. Η ιδιοπροσωπία είναι πλεονέκτημα που σε βγάζει μπροστά στον ευρωπαϊκό και το διεθνή ανταγωνισμό.

Οι πολιτικές ταυτότητες της Μεταπολίτευσης νομίζω ότι κατέρρευσαν. Πρέπει τώρα να δούμε ποια είναι η νέα εθνική ταυτότητα. Στο όνομα της ιστορίας μας, της υπερηφάνειάς μας να φροντίσουμε να λήξει η μεταβατική περίοδος της μειωμένης δημοσιονομικής κυριαρχίας, στην οποία δυστυχώς έχουμε περιέλθει όχι επειδή το ζητήσαμε, αλλά επειδή εμείς χάσαμε το δημοσιονομικό έλεγχο ως χώρα, ως πολιτικό σύστημα, ως δημόσια διοίκηση.

Την εβδομάδα αυτή μέχρι την Κυριακή το βράδυ δίνουμε τη μάχη των μαχών. Το νομοσχέδιο αυτό έχει μια δημοσιονομική αξία πάρα πολύ μεγάλη. Χωρίς τα μέτρα του νομοσχεδίου δεν κλείνει ο Προϋπολογισμός του 2011 και δεν μπορεί να διαμορφωθεί ο Προϋπολογισμός του 2012, δεν ολοκληρώνεται η δημοσιονομική προσαρμογή υπό συνθήκες βαθιάς ύφεσης και μεγάλου κόστους εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους.

Το νομοσχέδιο έχει πολύ μεγάλη διαρθρωτική σημασία. Ναι, κάθε κεφάλαιό του μπορούσε να είναι μία πολύ μεγάλη θεσμική αλλαγή. Το βαθμολόγιο, το μισθολόγιο, η αναδιάρθρωση των φορέων, η αξιολόγηση του προσωπικού, η εργασιακή εφεδρεία, οι νέες φορολογικές ρυθμίσεις, όλα θα μπορούσαν να είναι μεγάλες διαρθρωτικές αλλαγές. Υπό φυσιολογικές συνθήκες, θα θέλαμε τουλάχιστον ένα χρόνο κοινοβουλευτικής εργασίας και καμιά δεκαριά χρόνια κοινωνικού διαλόγου για να ολοκληρώσουμε τις αλλαγές αυτές.

Το νομοσχέδιο έχει και μία διεθνοπολιτική και διαπραγματευτική σημασία. Είναι το εισιτήριό μας για να πάμε στη διαπραγμάτευση για τη βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους, το νέο πρόγραμμα, το νέο τοπίο. Είναι όλα αυτά μαζί και κάτι ακόμη παραπάνω.

Κάποιοι νομίζουν ότι επειδή υπάρχει μία κυβέρνηση αποφασισμένη να σηκώσει το βάρος αυτό και μία κοινοβουλευτική πλειοψηφία η οποία κουβαλάει στις πλάτες της ως Σίσυφος το βάρος όλων των λαθών του παρελθόντος, μπορούν αζημίως να εμφανίζονται ως δημαγωγοί, ως εκπρόσωποι ενός κοινοβουλευτικού και πολιτικού

συνδικαλισμού, να υπόσχονται στους πάντες τα πάντα, να αρνούνται τα πάντα, χωρίς να μπορούν να διατυπώσουν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο άμεσης εφαρμογής αύριο!

Εάν μείνουμε στο επίπεδο αυτό, εάν δεν αντιληφθούμε ότι δεν υπάρχει αύριο, εάν δεν αντιληφθούμε ότι δεν υπάρχει επόμενη μέρα για τίποτα, δεν υπάρχει επόμενη μέρα για το ΠΑΣΟΚ, δεν υπάρχει επόμενη μέρα για τη Νέα Δημοκρατία, δεν υπάρχει επόμενη μέρα για τη χώρα εάν δεν λειτουργήσουμε τώρα -το ερώτημα δεν είναι η επόμενη μέρα, το ερώτημα είναι να μην υπάρχει μόνον επόμενη νύχτα για τον τόπο και τους πολίτες του- εάν δεν το αντιληφθούμε αυτό, τότε θα έχουμε παίξει με τη φωτιά και θα έχουμε καεί!

Αυτό αφορά το νομοσχέδιο, λοιπόν, στο σύνολό του, όλες του τις ρυθμίσεις που είναι προϊόν μιας εξαιρετικά δύσκολης διαπραγμάτευσης, αυτό αφορά την υποχρέωσή μας να είμαστε σοβαροί, υπεύθυνοι, ενωμένοι και κυρίως να έχουμε συνείδηση της ιστορικότητας των στιγμών, άρα του ανεπανάληπτου μεγέθους της ευθύνης που σηκώνουμε.

Εάν νομίζει η Αντιπολίτευση ότι καταψηφίζοντας, απέχοντας, λοιδορώντας, δεν μετέχει στην ευθύνη, κάνει λάθος, πρώτον, γιατί ήταν εδώ πριν από εμάς και έχει τη θεμιτή φιλοδοξία να είναι εδώ και μετά από εμάς. Για να συμβεί αυτό, όμως, πρέπει το κοινό μας σπίτι να υπάρχει, πρέπει η χώρα αυτή να διατηρήσει τις βασικές της λειτουργίες και τις βασικές προσδοκίες, πρέπει να είναι μια χώρα σύγχρονη, δημοκρατική, προοδευτική, ευρωπαϊκή, αναπτυγμένη.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αυτό που τίθεται υπό διαπραγμάτευση, αυτό που διακυβεύεται δεν ανήκει στην ευθύνη μιας κυβέρνησης, της όποιας, μιας Βουλής, της όποιας περιόδου και Συνόδου. Ανήκει στην ευθύνη τη συλλογική και την ιστορική όλων μας, της εθνικής μας κοινότητας και της εθνικής μας ενότητας. Εάν το αντιληφθούμε αυτό, τότε νομίζω ότι θα έχουμε αρθεί στο ύψος των περιστάσεων, θα έχουμε λυτρωθεί, θα έχουμε απομακρυνθεί από την τρέχουσα και συμβατική αντίληψη για το τι σημαίνει πολιτικό κόστος.

Δεν είναι πολύ συνηθισμένο και συχνό το φαινόμενο αυτό. Είναι πάρα πολύ σπάνιο. Μας έτυχε. Κανείς δεν παίρνει την απόφαση να λειτουργήσει ηρωικά. Όλοι οι άνθρωποι φοβούνται. Όλοι φοβούμαστε. Όλοι σκεπτόμαστε την προσωπική μας θέση, τις οικογένειές μας, τη διαδρομή μας, τις προοπτικές που είχαμε σχεδιάσει είτε σκεπτόμενοι είτε ονειρευόμενοι.

Όλα αυτά δεν έχουν καμία μα καμία σημασία. Έρχεται μια στιγμή η οποία είναι ικανή να σαρώσει προετοιμασίες χρόνων, σχεδιασμούς. Η στιγμή είναι τώρα και πρέπει να απαντήσουμε στο κάλεσμα της στιγμής, που είναι το κάλεσμα της ιστορίας και της σωτηρίας για την πατρίδα μας. Αυτό σημαίνει η υπερψήφιση του νομοσχεδίου. Τίποτα λιγότερο.-